

Ασφάλεια μηχανημάτων με σύμμαχο την Εργονομία Α.Ε.

Πρωταρχικός μας στόχος είναι η μείωση των ατυχημάτων, όχι μόνο μέσω της τήρησης των απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας (Α&Υ) κατά την εργασία που θέτει η Ελληνική νομοθεσία, αλλά και με την αναβάθμιση της ασφάλειας των μηχανημάτων, τόσο κατά την κατασκευή τους, όσο και κατά την χρήση τους.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ - ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ Α.Ε

Η ασφάλεια των μηχανημάτων αποτελεί πλέον υψηλή προτεραιότητα για πολλές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα τις εξαγωγικές. Η Ελληνική νομοθεσία (Π.Δ 57/2010, ΠΔ 395/1994) θέτει τις ελάχιστες απαιτήσεις Α&Υ που πρέπει να τηρούνται και να εφαρμόζονται τόσο από τον κατασκευαστή όσο και από τον τελικό χρήστη των μηχανημάτων που είναι η επιχείρηση. Ως μηχανήμα ορίζεται κάθε σύνολο το οποίο απαρτίζεται από τμήματα ή δομικά στοιχεία το ένα τουλάχιστον εκ των

οποίων έχει κινούμενα μέρη και είναι εξοπλισμένο ή πρόκειται να εξοπλισθεί με σύστημα μετάδοσης κίνησης.

Υποχρεώσεις του κατασκευαστή (απαιτήσεις πριν την έναρξη χρήσης ενός μηχανήματος)

Ο κατασκευαστής του μηχανήματος (Π.Δ 57/2010) πριν την διάθεσή του στην αγορά θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι:

- Πληρούνται οι βασικές απαιτήσεις Α&Υ από τη φάση του σχεδιασμού του μηχανήματος. Για το σκοπό αυτό απαιτείται ειδική μελέτη για την αναγνώριση και αξιολόγηση τυχόν κινδύνων και την εξάλειψη ή ελαχιστοποίησή τους.
- Ο τεχνικός φάκελος του μηχανήματος είναι διαθέσιμος. Ενδεικτικά, αυτός περιλαμβάνει το γενικό σχέδιο του μηχανήματος και των συστημάτων ελέγχου, αποτελέσματα δοκιμών, πιστοποιητικά, κ.ά..
- Υπάρχουν οι απαραίτητες πληροφορίες χρήσης στην γλώσσα του χρήστη (π.χ. οδηγίες χρήσης, συντήρησης κλπ.).
- Φέρει σήμανση CE.
- Όλα τα ανωτέρω έχουν εφαρμοστεί λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (διαδικασίες συμμόρφωσης).

Μόνο τα μηχανήματα για τα οποία έχουν εξασφαλιστεί τα παραπάνω μπορούν να διατίθενται ελεύθερα στην Ευρωπαϊκή αγορά.

Ποιος όμως ορίζεται ως Κατασκευαστής ενός μηχανήματος;

Ως κατασκευαστής, ορίζεται εκείνος (νομικό ή φυσικό πρόσωπο) ο οποίος σχεδιάζει και κατασκευάζει μηχανήματα τα οποία υπάγονται στην οδηγία 2006/42/EK και τα θέτει στην αγορά προς χρήση με την εμπορική του ονομασία (αρχικός κατασκευαστής).

Αν και η έννοια του κατασκευαστή ενός μηχανήματος φαίνεται απλή, υπάρχουν περιπτώσεις που μπορεί κάποιος να θεωρείται βάσει νόμου κατασκευαστής ενός μηχανήματος εν αγνοία του. Οι περιπτώσεις αυτές είναι οι εξής:

- Κατασκευαστής θεωρείται ο εισαγωγέας ενός μηχανήματος ή εξοπλισμού από χώρες που δεν ανήκουν στην Ε.Ε.
- Σε περίπτωση σημαντικής τροποποίησης ενός μηχανήματος, κατασκευαστής θεωρείται αυτός που πραγματοποίησε την τροποποίηση.
- Σε περίπτωση που ο αρχικός κατασκευαστής αφήσει ακάλυπτες κάποιες από τις υποχρεώσεις του (π.χ. δεν υπάρχουν οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά), τότε η ευθύνη για την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών μετακυλιέται σε εκείνον που θέτει το μηχανήμα σε λειτουργία, δηλαδή στην επιχείρηση. Με τον τρόπο αυτό ο νομοθέτης εξασφαλίζει ότι σε περίπτωση ατυχήματος κατά τη χρήση μηχανήματος δεν υπάρχει κενό ευθύνης σε καμιά περίπτωση.

Υποχρεώσεις επιχείρησης: Ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας (Α&Υ) κατά την χρήση μηχανημάτων

Ενδεικτικά, οι επιχειρήσεις θα πρέπει, μέσω των εντεταλμένων στελεχών τους (διευθυντής συντήρησης εργοστασίου, γενικός διευθυντής, κ.λπ.), να ακολουθούν για κάθε μηχανήμα που χρησιμοποιούν τους εξής κανόνες και να φυλάσσουν τα ακόλουθα τεκμήρια:

- Να διατηρούν τα μηχανήματα με την κατάλληλη συντήρηση στην αρχική τους κατάσταση.
- Να παρέχουν στους εργαζόμενους κατάλληλες γραπτές οδηγίες και επαρκή εκπαίδευση σχετικά με την ασφαλή χρήση των μηχανημάτων.
- Να αναθέτουν εγγράφως τα καθήκοντα των χειριστών ενώ η συντήρηση να πραγματοποιείται από εξειδικευμένο προσωπικό.
- Να διενεργούν αρχικό έλεγχο (π.χ. έδραση, σύνδεση με πηγές ενέργειας) μετά την εγκατάσταση και πριν τεθεί το μηχανήμα σε λειτουργία για πρώτη φορά. Άλλες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων για την ασφαλή χρήση των μηχανημάτων αφορούν:
 - Τα συστήματα χειρισμού και τα όργανα ελέγχου.
 - Τους προφυλακτήρες και τα συστήματα ασφαλείας.
 - Τις ουσίες που διαχειρίζεται το μηχανήμα.
 - Ενδείξεις, σημάσεις κλπ.

Είναι φανερό ότι η κάλυψη των απαιτήσεων της νομοθεσίας για την ασφάλεια των μηχανημάτων, απαιτεί εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία. Η ασφάλεια μηχανημάτων αποτελεί ξεχωριστό τομέα της Διεύθυνσης Βιομηχανικής Ασφάλειας στην Εργονομία Α.Ε. στελεχωμένο με μηχανικούς αυτοματισμού, μηχανολόγους και ηλεκτρολόγους μηχανικούς, χημικούς μηχανικούς και εργονόμους. Η ομάδα αυτή τα τελευταία χρόνια έχει υλοποιήσει μελέτες για τη σήμανση CE καθώς και ελέγχους συμμόρφωσης με την Ελληνική νομοθεσία σε περισσότερα από 200 μηχανήματα των γνωστότερων βιομηχανιών.

Στοιχεία Επικοινωνίας

Σύμβουλοι Εργονομίας, Επαγγελματικής Ασφάλειας & Υγείας, Περιβάλλοντος
 Δ: Καραολή Μιχαήλ 53-57, 142 31 Ν. Ιωνία, Αττική
 Τ: (210) 27 73 327, F: (210) 27 73 322
 E: ergonomia@ergonomia.gr
 W: <http://www.ergonomia.gr>